

חנם

גם החג התברגן

מדינת ישראל נואמת משך עשרה חדשים בשנה על הצורך בהגברת פריון העבודה כדי להציל את הארץ ממלחיה מהתמוטטות, מתהום איומה. משך חדשיים בשנה שובתים הנואמים, כמו כל שאר בני המדינה. אלה החדשים המוקדשים כזבח לאל הבטלנות: חודש של בטלנות מאורגנת בחודש ראש השנה, חודש שני בו מצטופפים חג הפסח, יום העצמאות והראשון למאי. ימי העבודה המעטים, ומסרתם העיקרית לתת לעובדים מכל הסוגים לנות ממאמצי ימי המנוחה.

תקופת הפסח היא התקופה בו בוחר חלק מסייגים בגוף האזרח הישראלי, ומשתלסט עליה התאמה לגודל האזרח התל-אביבי מבקר את דודו הירושלמי, שעה שאותו דוד מוצא לנכון לכבד בכיקורו את בן אחיו בתל-אביב. הקרבנות העיקריים הם אנשי המשקים, אשר בני העיר יורדים עליהם כארבה גם בשנים כתיקונם, וכארבה רעב בימי הצנע חסרי-השמנת. אך רוב המשקים, למודי נסיון, דואגים מראש שמספר אורחיהם יוגבל, יכלול רק את אותם הקרובים והקרובות שאין דרך מנומסת להשאירם מחוץ לגדר המתנה. הקשישים שגדלו בארץ נאנחים, אבלים על הימים כשהנוער עוד היה נוער, נדד בארץ על רגליו ואופניו, ישן תחת כל עץ גבוה. אולם מספר הצעירים שסוג זה של בילוי הפסח היה קרוב ללכת לתמעט במרוצת השנים, הדלדל כמעט לגמרי.

חג הפסח, כמו כמעט כל שאר אורחי ישראל, ראל, התברגן.

חינוך

לא רק על ניר קלר

„לא היתה לי כל שפה משותפת עם הפועלים בקבוצתי, או עם מנהל העבודה, אך במהרה למדתי מספר מלים שודיות שאפשרו לי להבין את ההוראות לעבודתי“, כתב תיכר הסכניון רפאל ברגמן בדו"ח מספר לאיגוד הבינלאומי לחילופי סטודנטים להכשרה טכנית.

הסטודנט ברגמן הוא אחד מ-21 הישראליים שיצאו את הארץ לשם אימונים טכניים במקצועם, לפי סידור מיוחד במינו. עם הקצבת 10 לירות במטבע זר ומשכורת מלאה במקום עבודתו השתלם ברגמן, משך חדשיים בקיץ 1951, בהרכבת קרונות רכבת בבית-החרושת לקרונות במלמו השודית. הוא הוציא לפועל תכניות שבזמן לימודיו בטכניון כאן משורטטות על-גבי נייר קלר בלבד.

הדו"ח של ברגמן הוא רק צד אחד של המטבע החינוכי. מצדו השני מופיע דו"ח של סטודנט שודי, גוסטה לגסטורם שגשלה ל-בית-החרושת למלט נשר, חיפה, תמורת ברגמן. מן העיד לגסטורם: „עלי להודות שההכשרה בעבודה שקיבלתי בארצכם היא הטובה ביותר שקיבלתי מעודי!“

למכניון, זכות קדימה. גוסטה לגסטורם ורפאל ברגמן הם שניים מתוך 2400 הסטודנטים שהועברו מקצהו האחד של הער לם לקצהו השני כדי להתמחות בהכשרה טכנית-מעשית כתוספת ללימודים התיאורטיים שרכשו בכיתות הגבוהות של בתי-הספר המקצועיים בארצות-מוצאם.

לפני ארבע שנים נתכנסו בלונדון באי-כוחן האקדמיים של עשר ארצות, יסדו את איסטא (האיגוד הבינלאומי לחילופי סטודנטים טכניים להכשרה טכנית). מאז הוחל בסיקור על החלופים שנערכו מדי קיץ כל שנה.

ב-1950 נקבעה ישראל כמועמדת לחברות ואשתקד, בוועידה הרביעית של איסטא בה ייצגה ישראל על-ידי באי-כוח הסכניון, הפכה תברה מלאה.

השנה שאופת ישראל להכפיל את מנתה הועומה, לשגר 40 סטודנטים, לפחות, שיי בחורו על-ידי ועדה כלי-ארצית של המוסדות הנוגעים בדבר, כשכוחות הקדימה לחניכי הסכניון מיוצאי הקורס השלישי והרביעי בגלל הכשרתם הטכנית.

נוער

„למדתי לקח!“

אלי שחורי, 21, הוכה באכזבה-חיים עמו קה אחד שנכשל בבחינות לטיים בגלל ליקוי קטן בראייה שגילה רופא חיל-האוויר המדק דק, עם דחיה זאת אבה מטרתי חיוו של אלי גבה-הקומה, השגון והפיקח. הוא פשט את מדי צה"ל, שב לחיים האזרחיים ולמקצור עלי החשמלאות.

באחד העצמו משרת „במקום“. אם לא יכול היה להפוך סיים, יצא, לפחות, את הא

נאשם: גרימת מותו של דניאל פקטורי בכדי להקל על אונס נ.ש. ואלה הנקודות המשפטיות עליהן הסתמך לויצקי: אין כל עדות לכך כי יעקובוביץ הרג את פקטורי. כי נ.ש. מתחילה את עדותה באותו רגע בו הותקפה ע"י דמות במקל, שאין מסתמכים בהלכה המשפטית בעבירות מיניות על עדותו של הקרבן כשאין הוכחות נוספות.

לפני שנתים הורעש הישוב כולו מפשע שהוגדר כדו-זויתי. גרף את המדינה כולה לסערת פנסציה ופולמוסים. בהם הדהדה, משך חודשים רבים, פרשת טענתה של נערה צעירה שנמצאה באישון לילה, פצועה בגן-תל-אביבי ציבורי. דוד יעקובוביץ שנתפס בזירת-הפשע נאשם באונס הנערה וברצח בן-ליתתה. דני פקטורי הוא נפלא בכדא-תל-מונר והפרשה כולה שכבה זמנית.

עתה לאחר שפשעים הפכו למעשי יום-יום כמדינה, חדלו לרתק אזרחים רגילים. הועלתה פרשת יעקובוביץ מן הנשיות. הובאה לאולמות בית-המשפט, כשלימינו של הנאשם התייצב עורך-הדין הנודע, אשר לויצקי, אשר גילה דעה נחושה: ההאשמה אינה מבוססת.

אך, למרות התישנותה של פרשת האונס - רצח, רותקו השבוע אלפי עינים אל כותרות העתונים אשר העלו מחדש את אחת מפרשות הפשע המפורסמות ביותר בתולדות הישוב.

השלושה שיכריעו. שופטי בית-המשפט העליון, הפרופטור שמחה אסף, שמעון אגרנט ומשה זילברג, ממושקפים ולובשי מדי-שרד, שחילטו אם דוד יעקובוביץ רצח את דני פקטורי לפני שנתיים וחצי, ייחבו בו, או יזכהו באם תתאמת זענת טניגורו.

השניים שהתדיינו. אשר לויצקי, טניגורם של אנשי מחתרת לפני בתי-משפט צבאיים בריטיים, ביקש לזכות את דוד יעקובוביץ, שעה שפרקליט המדינה ארוין שאול שמרון (עומד), תבע לקיים את החלטת בית-המשפט המחוזי (פסק-דין סווח לנאשם).

ולפי דבריה הרגישה „התפוצצות ורשפי אש“. אין עדותה קובעת כי ראתה איך ועל ידי מי הוכה פקטורי, ואפילו אם אותה דמות גם הכתה את פקטורי, אין הוכחה שעשתה זאת כדי להרוג.

המסקנה של עורך-הדין המערער: פסק-הדין בניין ההריגה מתבסס על העדות של האונס. חבץ לויצקי: יש לקחת בחשבון